

BỘ Y TẾ
CHƯƠNG TRÌNH PHÒNG CHỐNG TÁC HẠI THUỐC LÁ

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN
XÂY DỰNG CHI ĐOÀN KHÔNG HÚT
THUỐC LÁ

TÀI LIỆU NÀY ĐƯỢC XÂY DỰNG VỚI SỰ TÀI TRỢ CỦA
CHƯƠNG TRÌNH HỢP TÁC Y TẾ VIỆT NAM - THỤY ĐIỂN

HÀ NỘI, 2007

Chủ biên

TS. LÝ NGỌC KÍNH

Biên soạn:

TS. LÊ VĂN CẦU

Nhóm biên tập và hiệu đính:

ThS. TRỊNH THỊ HUỆ

BS. PHAN THỊ HẢI

BS. NGUYỄN ĐÌNH TRUNG

ThS. NGÔ LỆ THU

Cố vấn chuyên môn:

TS. HOÀNG THỊ HIỆP

TS. LÊ PHI DIỆT

Chương trình Phòng chống Tác hại Thuốc lá (VINACOSH)

Bộ Y tế - 138A Giảng Võ - Hà Nội

Điện thoại: (04) 7367456 - 2402345

Fax: (04) 7367456

Website: www.vinacosh.gov.vn

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	5
PHẦN I: Thực trạng sử dụng thuốc lá và Chương trình Phòng chống tác hại thuốc lá (PC THTL) ở Việt Nam	6
1. Thực trạng sử dụng thuốc lá	6
2. Tác hại của thuốc lá, thuốc lào đối với sức khỏe, kinh tế và môi trường	7
3. Chương trình PCTHTL ở Việt Nam	8
4. Vai trò của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong công tác PC THTL	9
PHẦN II: Khái niệm, nguyên tắc xây dựng Chi đoàn không thuốc lá	11
1. Khái niệm	11
2. Nguyên tắc xây dựng Chi đoàn không thuốc lá	11
3. Mục tiêu và chỉ số đánh giá chi đoàn không thuốc lá	11
4. Quyền lợi và trách nhiệm khi tham gia chi đoàn không thuốc lá	12
PHẦN III: Xây dựng Chi đoàn không thuốc lá	14
1. Điều kiện xây dựng và duy trì chi đoàn không thuốc lá	14
2. Các bước xây dựng Chi đoàn không thuốc lá	14
3. Nhiệm vụ Ban chỉ đạo các cấp xây dựng Chi đoàn không thuốc lá	17
PHẦN IV: Một số kỹ năng cơ bản trong truyền thông Phòng chống tác hại thuốc lá	21
1. Hình thức truyền thông	21

II. Các kỹ năng truyền thông phòng chống tác hại thuốc lá	21
PHẦN V PHỤ LỤC	25
1. Mẫu cam kết thi đua xây dựng Chi đoàn không thuốc lá	25
2. Hướng dẫn tổ chức lễ phát động PCTHTL và đăng ký cam kết xây dựng Chi đoàn không thuốc lá	26
3. Mẫu phiếu khảo sát tình trạng hút thuốc lá, thuốc Lào	28
4. Mẫu báo cáo kết quả điều tra, khảo sát tình hình hút thuốc lá, thuốc Lào	30
5. Mẫu xây dựng kế hoạch hoạt động PCTHTL	31
6. Mẫu theo dõi hoạt động của Chi đoàn không thuốc lá	32
7. Mẫu báo cáo kết quả công tác PCTHTL	33
TÀI LIỆU THAM KHẢO	35

LỜI GIỚI THIỆU

Giai đoạn 2002-2006 được sự hỗ trợ của Chương trình phòng chống tác hại thuốc lá - Bộ Y tế, Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh đã có nhiều nỗ lực trong các hoạt động truyền thông giáo dục phòng chống tác hại thuốc lá cho thanh thiếu niên. Nhiều mô hình Chi đoàn không thuốc lá đã được xây dựng, thu hút đông đảo thanh niên ở các địa phương tham gia và bước đầu đã đạt được những thành tích đáng khích lệ như: nhiều tỉnh/thành Đoàn đã thực hiện nghiêm túc quy định thanh niên không sử dụng thuốc lá, nhiều gia đình trẻ thực hiện cam kết ngôi nhà không khói thuốc, nhiều cán bộ Đoàn đã bỏ và cai nghiện thuốc lá thành công...

Nhằm cung cấp cho các cán bộ đoàn, các tình nguyện viên, truyền thông viên các kiến thức, kỹ năng về phòng chống tác hại thuốc lá, các điều kiện, các bước xây dựng, quản lý và điều hành để duy trì và nhân rộng mô hình chi đoàn không thuốc lá trên toàn quốc, Chương trình phòng chống tác hại thuốc lá phối hợp với Trung tâm Giáo dục Dân số - Sức khỏe - Môi trường (Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh) hoàn thiện cuốn tài liệu “Hướng dẫn xây dựng chi đoàn không thuốc lá”.

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn Tổ chức Phát triển Quốc tế Thụy Điển (Sida) đã tài trợ cho việc hoàn thiện cuốn sách này, xin cảm ơn các chuyên gia đã đóng góp nhiều ý kiến cho quá trình biên soạn, biên tập và chỉnh sửa được hiệu quả. Chúng tôi rất mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp của bạn đọc trong quá trình sử dụng tài liệu.

Xin trân trọng cảm ơn.

CHƯƠNG TRÌNH
PHÒNG CHỐNG TÁC HẠI THUỐC LÁ

PHẦN I

THỰC TRẠNG SỬ DỤNG THUỐC LÁ VÀ CHƯƠNG TRÌNH PHÒNG CHỐNG TÁC HẠI THUỐC LÁ Ở VIỆT NAM

1. Thực trạng sử dụng thuốc lá

Thế giới hiện có 1,1 tỷ người hút thuốc lá. Tỷ lệ hút thuốc lá ở các nước giàu đang giảm đi, ngược lại tỷ lệ hút thuốc ở các nước có thu nhập thấp và các nước nghèo đang có xu hướng tăng lên. Tại hầu hết các nước, tỷ lệ hút thuốc trong người nghèo hiện đang cao hơn người giàu (Ngân hàng thế giới năm 1999)

Tại Việt Nam, theo điều tra Y tế quốc gia năm 2001-2002 cho thấy tỷ lệ hút thuốc lá ở nam giới là 56,1%. Tỷ lệ hút thuốc ở nam giới là cao và tuổi bắt đầu hút thuốc khá sớm từ 18-20 tuổi. Tỷ lệ hút thuốc ở nữ giới thấp (1,8%). Tỷ lệ hút thuốc trong nhóm 15-24 tuổi là 31,6%, cũng là tỷ lệ khá cao. Tỷ lệ hút thuốc lá, thuốc lào ở những hộ gia đình nghèo và ở những người có thu nhập thấp chiếm cao với 71,6%. Đặc biệt là 71,1% trẻ em dưới 5 tuổi hiện đang sống trong các gia đình có người hút thuốc, và mức độ tiếp xúc với khói thuốc lá hàng ngày của phụ nữ và trẻ em trong các gia đình này rất cao.

Theo điều tra của trường Đại học Y Hà Nội năm 2005 tại Hà Nội, Thái Nguyên, Đà Nẵng, Cần Thơ, Kiên Giang cho thấy những nghề có tỷ lệ nam hút thuốc cao gồm ngư dân là 92%, làm ruộng và buôn bán là 68,3%, lao động tự do là 64,7%. Người hút thuốc thường hút trong nhà là 78,1% và hút ở nơi công cộng, nơi làm việc là 30-35%. Tỷ lệ người hút từ 10-20 điếu một ngày chiếm 42,3% trong tổng số người hút thuốc. Số người bắt đầu hút thuốc từ 15-19 tuổi chiếm 45,1% và bắt đầu hút thuốc từ 20-24 tuổi chiếm 41,3%, đặc biệt trẻ dưới 15 tuổi đã bắt đầu hút thuốc vẫn chiếm tỷ lệ khá cao là 2,7%.

2. Tác hại của thuốc lá, thuốc Lào đối với sức khỏe, kinh tế, môi trường

2.1. Tác hại của thuốc lá, thuốc Lào đối với sức khỏe

Theo tài liệu của Tổ chức Y tế thế giới thì khói thuốc lá, thuốc Lào có chứa trên 4000 chất độc hại, trong đó có khoảng 43 chất có thể gây ung thư.

- Hút thuốc lá, thuốc Lào làm tăng nguy cơ gây **ung thư phổi** từ 8-25 lần. Người hút thuốc có tỷ lệ tử vong do **bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính** cao gấp 10 lần so với người không hút. Người hút thuốc hay bị **nhễm trùng hô hấp** cao hơn người không hút thuốc và thường bị nặng hơn.

- Hút thuốc làm tăng nguy cơ mắc các **bệnh tim mạch** gấp 2-3 lần và nó còn tương tác với các yếu tố khác làm tăng nguy cơ lên gấp nhiều lần. Các bệnh tim mạch mà người hút thuốc có nguy cơ mắc cao là xơ vữa động mạch, bệnh mạch vành, đột quỵ, nhồi máu cơ tim...trong đó bệnh mạch vành là bệnh thường hay gặp nhất.

- **Nam giới** hút thuốc hoặc tiếp xúc khói thuốc làm giảm sản xuất tinh trùng, gây dị dạng tinh trùng và giảm lượng máu đến dương vật **gây liệt dương**.

- **Phụ nữ** hút thuốc hoặc tiếp xúc với khói thuốc có nguy cơ **sảy thai** cao gấp 1,5 - 3,2 lần so với người không tiếp xúc với khói thuốc. Phụ nữ hút thuốc hoặc tiếp xúc với khói thuốc làm tăng nguy cơ **thai chết lưu và các biến chứng rau thai**.

- **Trẻ em** có bố, mẹ hút thuốc bị mắc các bệnh hô hấp nhiều hơn trẻ em có bố, mẹ không hút thuốc.

2.2. Tác hại của thuốc lá, thuốc Lào đối với kinh tế

Theo điều tra của tổ chức Health Bridge ở Việt Nam năm 2004, đối với mỗi hộ gia đình ở nước ta, người hút thuốc lá đã chi từ 700 nghìn đồng đến 1,2 triệu đồng mỗi năm cho mua thuốc lá, đây là số tiền không nhỏ trong thu nhập của mỗi hộ và nhất là các hộ ở nông thôn, hộ nghèo ở thành phố. Số tiền dùng mua thuốc lá đã chiếm khoảng 4-5% tổng chi tiêu của mỗi hộ gia đình hàng tháng. Nhiều hộ gia đình nghèo, nếu thành viên trong gia đình từ bỏ thuốc lá, thuốc Lào sẽ dễ dàng thoát nghèo hơn và sử dụng tiền mua thuốc lá để chi dùng cho ăn uống và học hành sẽ có hiệu quả hơn. Những nghiên cứu gần đây ước tính chi phí cho thiệt hại hàng năm về kinh tế do thuốc lá gây ra khoảng trên 6.000 tỷ đồng.

Tiếp xúc với khói thuốc gây tăng bệnh tật có liên quan đến thuốc lá, thuốc lào do vậy làm tăng chi phí cho việc khám và chữa bệnh cho các bệnh này. Theo tiến sĩ S.T. Han, giám đốc tổ chức Y tế Thế giới khu vực Tây Thái Bình Dương, Hồng Kông đã tiêu tốn 40 triệu Đô la Mỹ cho việc khám và chữa 3 căn bệnh chính có liên quan đến thuốc lá (số liệu năm 1987). Tại Trung Quốc, Viện hàn lâm về Y tế dự phòng ước tính số tiền chi phí hàng năm cho y tế và xã hội do các bệnh liên quan đến thuốc lá khoảng 774 tỷ Đô la Mỹ.

Ở Việt Nam, theo nghiên cứu năm 2004 của Vũ Xuân Phú, Trường Đại học Y tế công cộng cho thấy ước tính chi phí khám, chữa bệnh cho 3 bệnh có liên quan đến thuốc lá gồm Ung thư phổi, Viêm phổi mạn tính tắc nghẽn, Bệnh mạch vành là 804 tỉ đồng mỗi năm.

2.3. Tác hại của thuốc lá, thuốc lào đối với môi trường

Khói thuốc làm hư hại máy điều hoà, các tác phẩm hội hoạ, đồ gỗ và đặc biệt gây nhiều vụ hỏa hoạn. Báo chí nhiều nước đã đưa tin nhiều vụ cháy khách sạn, quán ăn, hộp đêm và cháy rừng do thuốc lá gây ra những tổn thất về kinh tế hết sức to lớn. Tại Trung Quốc năm 1987 do cẩu thả của người hút thuốc đã gây ra đám cháy lớn ở vùng đông bắc trong 25 ngày, làm chết và bị thương 400 người và khiến cho 56.000 người không có nhà ở, phá hoại 1,3 triệu ha đất. Tại Anh, năm 1987 do người hút thuốc vứt mẩu thuốc hút bừa bãi gây hỏa hoạn lớn trong đường tàu điện ngầm của Luân Đôn làm 31 người chết cháy và gây thiệt hại to lớn về vật chất. Ở Việt Nam, nhiều sơ suất do vứt mẩu thuốc hút đã gây cháy bệnh viện, chợ và cháy rừng, ví dụ như cháy bệnh viện Chợ rẫy, cháy chợ Đồng Xuân và cháy rừng U minh nhiều giả thuyết cho rằng do mẩu thuốc hút gây nên.

3. Chương trình phòng chống tác hại thuốc lá ở Việt Nam

Ban chủ nhiệm Chương trình Phòng chống tác hại thuốc lá - VINA-COSH, được thành lập theo Quyết định của Thủ tướng chính phủ số 467/QĐ-Ttg 17/4/2001.

Ban chủ nhiệm gồm 13 Bộ ngành tham gia với chức năng quản lý, điều phối các hoạt động PC THTL trên cả nước và triển khai nghị quyết

12/2000/NQ-CP của chính phủ về Chính sách quốc gia PC THTL giai đoạn 2000 – 2010.

Mục tiêu chương trình 2000-2010 :

Mục tiêu chung : Giảm nhu cầu sử dụng, tiến tới kiểm soát và giảm mức cung cấp các sản phẩm thuốc lá, nhằm giảm tỷ lệ mắc và chết do các bệnh có liên quan đến thuốc lá.

Mục tiêu cụ thể :

- Giảm tỷ lệ nam giới hút thuốc lá từ 50% xuống còn 20%;
- Giảm tỷ lệ nữ giới hút thuốc lá xuống dưới 2%;
- Giảm tỷ lệ thanh thiếu niên (từ 15-24 tuổi) hút thuốc lá từ 26 % xuống 7%
- Đảm bảo quyền của những người không hút thuốc lá được sống trong bầu không khí không có khói thuốc lá
- Giảm tổn thất do thuốc lá gây ra cho mỗi người, mỗi gia đình và toàn xã hội.

Các biện pháp PC THTL

*** Các biện pháp giảm nhu cầu sử dụng thuốc lá:**

- Tuyên truyền vận động, truyền thông giáo dục về PC THTL và xây dựng, phát triển các cộng đồng không thuốc lá
- Quản lý chặt chẽ quảng cáo, khuyến mại thuốc lá và các hình thức tài trợ
- Quy định lời cảnh báo về tác hại thuốc lá với sức khỏe
- Thuế và giá đối với thuốc lá
- Hỗ trợ cai nghiện thuốc lá
- Quy định những nơi không hút thuốc lá.

*** Các biện pháp giảm cung cấp các sản phẩm thuốc lá**

- Quản lý chặt chẽ việc sản xuất thuốc lá
- Quản lý kinh doanh thuốc lá điều
- Cấm nhập khẩu thuốc lá
- Chống buôn lậu các sản phẩm thuốc lá

4. Vai trò của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh trong công tác PC THTL

Đoàn TNCS Hồ Chí Minh luôn xác định nhiệm vụ trọng tâm của Đoàn là thường xuyên giáo dục nâng cao kiến thức, kỹ năng chăm sóc

bảo vệ môi trường, hướng thanh thiếu niên sống lành mạnh, an toàn.

Nhận thức được điều đó và với vai trò của Đoàn Thanh niên, Ban Bí thư Trung ương Đoàn yêu cầu các tỉnh/thành Đoàn và Đoàn trực thuộc, tổ chức triển khai hiệu quả nghị quyết 12/2000/NQ-CP về chính sách quốc gia PC THTL. Vì vậy, công tác truyền truyền vận động, truyền thông giáo dục PC THTL được các cấp bộ Đoàn cụ thể hoá trong kế hoạch hàng năm đã thu hút đông đảo thanh niên cả nước tham gia như :

- Các chiến dịch truyền thông hưởng ứng Tuần lễ quốc gia không thuốc lá, ngày Thế giới PC THTL 31/5

- Xây dựng môi trường không khói thuốc ở công sở của Đoàn Thanh niên các cấp và trên địa bàn dân cư...

- Xây dựng các Chi hội thanh niên cam kết thực hiện hội hợp, đám cưới không thuốc lá, gia đình trẻ không khói thuốc...

- Vận động các cán bộ Đoàn chủ chốt gương mẫu giảm hút, tiến tới từ bỏ thuốc lá và cai nghiện thuốc lá.

- Đưa nội dung phòng chống tác hại của thuốc lá vào tờ thông tin nội bộ của Đoàn để phục vụ cho việc sinh hoạt thường xuyên hằng tháng của chi đoàn, chi hội.

- Tổ chức các diễn đàn, các câu lạc bộ thanh niên không hút thuốc lá, các cuộc thi tìm hiểu phòng chống tác hại thuốc lá. v.v...

- Xây dựng và nhân rộng mô hình chi đoàn, chi hội không thuốc lá, Đội thanh niên tình nguyện tuyên truyền PC THTL.

Các hoạt động trên đã được các cấp bộ Đoàn chỉ đạo thường xuyên, liên tục, đặc biệt công tác đánh giá, tổng kết, khen thưởng các mô hình chi đoàn không thuốc lá, mô hình đám cưới thanh niên không thuốc lá, gia đình trẻ không khói thuốc được gắn kết với tiêu chí thi đua của hệ thống Đoàn đã động viên khích lệ thanh niên cả nước hưởng ứng thực hiện.

PHẦN II

KHÁI NIỆM, NGUYÊN TẮC XÂY DỰNG CHI ĐOÀN KHÔNG THUỐC LÁ

1. Khái niệm:

Chi đoàn không thuốc lá là chi đoàn mà các đoàn viên trong đó được trang bị kiến thức, kỹ năng để thực hiện hành vi không bắt đầu hút thuốc, bỏ thuốc, cai nghiện thuốc thành công, giúp bảo vệ sức khỏe của bản thân, gia đình và cộng đồng khỏi tác hại của thuốc lá.

2. Nguyên tắc xây dựng chi đoàn không thuốc lá

- Dựa trên cơ sở nhu cầu thực tế (có nhiều thanh thiếu niên trên địa bàn hút thuốc) và là mối quan tâm của các đoàn viên.
- Đảm bảo tính bình đẳng, tôn trọng, chia sẻ và đoàn kết giúp đỡ
- Quan tâm tới lợi ích của các thành viên trong chi đoàn, chi hội.

3. Mục tiêu và chỉ số đánh giá chi đoàn không thuốc lá:

3.1 Mục tiêu

- Tăng X%/ hàng năm tỷ lệ đoàn viên có kiến thức đúng, đầy đủ về tác hại của thuốc lá với sức khỏe, kinh tế và môi trường sống của từng đoàn viên và cộng đồng.
- Tăng X%/ hàng năm tỷ lệ đoàn viên không bắt đầu hút thuốc lá, bỏ thuốc và cai nghiện thành công
- Tăng X%/ hàng năm tỷ lệ đoàn viên cam kết thực hiện “Gia đình trẻ không khói thuốc”
- Tăng X%/ hàng năm tỷ lệ đoàn viên thực hiện đúng cam kết không hút thuốc lá nơi công cộng, không sử dụng thuốc lá trong lễ hội, đám cưới, đám ma.

(Dựa vào kết quả khảo sát ban đầu để xây dựng mục tiêu, chỉ tiêu cho phù hợp và các mục tiêu cần được điều chỉnh theo tình hình thực tế hàng năm)

3.2 Chỉ số đánh giá:

- Số đoàn viên trong chi đoàn có kiến thức đúng, đầy đủ về tác hại của thuốc lá với sức khỏe, kinh tế, môi trường .
- Số đoàn viên trong chi đoàn không bắt đầu hút thuốc, bỏ thuốc và cai nghiện thành công.
- Số gia đình đoàn viên trong chi đoàn thực hiện được “Ngôi nhà không khói thuốc”
- Số đoàn viên thực hiện đúng cam kết: không hút thuốc lá nơi công cộng, không sử dụng thuốc lá trong lễ hội, cuộc vui gia đình, đám cưới, đám ma.

4. Quyền lợi và trách nhiệm khi tham gia chi đoàn không thuốc lá

4.1 Quyền lợi:

- Được tham gia các hoạt động của chi đoàn không thuốc lá, được đề xuất các ý kiến, nguyện vọng, sáng kiến trong mọi hoạt động PC THTL của chi đoàn và địa phương
- Được khen thưởng khi có thành tích đóng góp, xây dựng và phát triển chi đoàn không thuốc lá
- Được cung cấp các kiến thức, kỹ năng PC THTL, cai nghiện thuốc lá giúp bản thân, người thân thực hiện và duy trì các hành vi tích cực:
 - + Nói “không” với thuốc lá
 - + Không hút thuốc lá trong nhà và nơi công cộng
 - + Thuyết phục người thân, bạn bè không bắt đầu hút thuốc, hạn chế hút thuốc và tiến tới bỏ thuốc.
 - + Hỗ trợ người thân, bạn bè cai nghiện được thuốc lá
 - + Không sử dụng thuốc lá trong lễ hội, cuộc vui gia đình, đám cưới, đám ma.

4.2 Trách nhiệm

- Thường xuyên tham gia các hoạt động PC THTL của chi đoàn với tinh thần trách nhiệm cao.
- Thực hiện nghiêm túc các nội quy, quy định của chi đoàn
- Tuyên truyền vận động phát triển mạng lưới chi đoàn không thuốc lá.
- Nêu cao tinh thần giúp đỡ, tôn trọng, đồng viên, trao đổi kinh nghiệm giữa các thành viên trong các hoạt động PC THTL.
- Cam kết với chi đoàn, bản thân và giúp đỡ người thân, bạn bè thực hiện các hành vi tích cực PC THTL.
- Tham gia và huy động người thân, bạn bè, cộng đồng xây dựng quỹ cho chi đoàn không thuốc lá.

PHẦN III

XÂY DỰNG CHI ĐOÀN KHÔNG THUỐC LÁ

1. Điều kiện xây dựng và duy trì Chi đoàn không thuốc lá

- Có sự thảo luận trong chi đoàn nhất trí xây dựng “Chi đoàn không thuốc lá”.

- Nên có quyết định xây dựng Chi đoàn không thuốc lá của Ban chấp hành Đoàn cơ sở và bản cam kết thi đua xây dựng chi đoàn không thuốc lá của từng đoàn viên.

- Chi đoàn cần có điều lệ, quy chế hoạt động do các đoàn viên xây dựng và thống nhất.

- Huy động sự tham gia tối đa của đoàn viên, thanh niên và phát triển thành phong trào sâu rộng trong cộng đồng, gắn kết với hương ước của phường/xã và các quy định của đơn vị, tổ chức Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

- Tranh thủ sự đồng tình, ủng hộ của lãnh đạo Đảng, chính quyền, các tổ chức xã hội khác của đơn vị và địa bàn triển khai mô hình.

- Có cơ chế phối hợp cụ thể trong các hoạt động PC THTL giữa ban lãnh đạo mô hình “Chi đoàn không thuốc lá” và cơ quan chuyên môn, tổ chức xã hội, chính quyền địa phương và đơn vị chủ quản.

- Các hoạt động PC THTL của chi đoàn xây dựng cần phù hợp, đáp ứng nguyện vọng của các thành viên và đạt được mục tiêu đề ra.

- Quá trình xây dựng và triển khai các hoạt động của chi đoàn cần có kế hoạch giám sát hỗ trợ kỹ thuật thường xuyên để giải quyết kịp thời các khó khăn, cũng như điều chỉnh kế hoạch cho hợp lý.

- Cần có đánh giá hiệu quả của mô hình “Chi đoàn không thuốc lá” có chế độ thi đua khen thưởng thích hợp, gắn kết với các tiêu chí thi đua của tổ chức Đoàn và rút ra bài học kinh nghiệm.

2. Các bước xây dựng Chi đoàn không thuốc lá

Bước 1: Lựa chọn đơn vị, địa bàn xây dựng Chi đoàn không thuốc lá:

** Việc lựa chọn địa bàn căn cứ vào các tiêu chí sau:*

- Tỷ lệ đoàn viên, thanh niên hút thuốc lá, thuốc lào vẫn cao
- Lãnh đạo chính quyền và các tổ chức xã hội của đơn vị, địa phương quan tâm và đồng tình ủng hộ công tác PC THTL.
- Đội ngũ cán bộ Đoàn cấp cơ sở nhiệt tình, trách nhiệm trong công tác PC THTL.
- Đoàn viên, thanh niên trong đơn vị, địa bàn có nhu cầu tham gia các hoạt động PC THTL.
- Đoàn cơ sở đánh giá xếp loại là chi đoàn trung bình khá.
- * *Định hướng quy mô của chi đoàn không thuốc lá:*
- Đối với chi đoàn trong trường học có số lượng đoàn viên theo lớp học, theo chi đoàn giáo viên.
- Đối với chi đoàn trên địa bàn dân cư có số lượng 10 đoàn viên trở lên.
- Đối với chi đoàn trong lực lượng vũ trang và khối công nhân viên chức có số lượng theo mô hình tổ chức cơ sở của Đoàn.

Bước 2: Quyết định xây dựng chi đoàn không thuốc lá:

- Tổ chức lễ phát động phong trào PC THTL và đăng ký cam kết xây dựng chi đoàn không thuốc lá (Phụ lục 2).
- Ban chấp hành Đoàn cơ sở phân công 1 đồng chí trong Ban chấp hành trực tiếp chỉ đạo các hoạt động PC THTL.
- Lãnh đạo chi đoàn không thuốc lá cần đảm bảo tiêu chí: trách nhiệm, nhiệt tình, có uy tín, có khả năng tổ chức, điều hành các hoạt động PC THTL và không hút thuốc.

Bước 3: Điều tra cơ bản và xây dựng kế hoạch hoạt động.

- Để có cơ sở xây dựng kế hoạch hoạt động của chi đoàn không thuốc lá cũng như để đánh giá hiệu quả của mô hình sau thời gian triển khai, cần tiến hành khảo sát tình trạng sử dụng thuốc lá, thuốc lào tại đơn vị, địa bàn theo phiếu điều tra tình trạng hút thuốc lá, thuốc lào của chương trình.

* *Thực hiện các bước khảo sát như sau:*

- Thành lập nhóm khảo sát khoảng 2-3 người. Những người này được Đoàn cơ sở hướng dẫn về phương pháp thu thập số liệu để có thể hướng dẫn cho các thành viên biết cách điền phiếu hỏi.
- Photocopy mẫu phiếu điều tra thực trạng hút thuốc lá, thuốc lào (Phụ lục 3).
- Phát phiếu điều tra.
- Thu phiếu điều tra
- Tổng kết số liệu khảo sát và viết báo cáo theo các mục của mẫu báo cáo kết quả điều tra khảo sát (Phụ lục 4)

- Dựa trên kết quả khảo sát và điều kiện thực tế tại đơn vị, địa bàn xây dựng các hoạt động PC THTL lồng ghép với các hoạt động thường kỳ của tổ chức Đoàn cho phù hợp theo mẫu xây dựng kế hoạch (Phụ lục 5)

Bước 4: Tổ chức, triển khai các hoạt động truyền thông PC THTL theo kế hoạch đã xây dựng (Phụ lục 5)

Bước 5: Thường xuyên giám sát hỗ trợ kỹ thuật và đánh giá hiệu quả hoạt động của chi đoàn không thuốc lá theo phụ lục mẫu theo dõi, giám sát và mẫu báo cáo kết quả hoạt động PC THTL (Phụ lục 6,7)

Bước 6: Điều tra đánh giá sau can thiệp, tổng kết rút kinh nghiệm, đề xuất với cơ quan chức năng phát triển nhân rộng và đưa hoạt động xây dựng Chi đoàn không thuốc lá trở thành một giải pháp can thiệp hữu hiệu trong công tác PC THTL ở Việt Nam

Quy trình xây dựng chi đoàn không thuốc lá

3. Nhiệm vụ Ban chỉ đạo các cấp xây dựng chi đoàn không thuốc lá

3.1 Nhiệm vụ của lãnh đạo Chi đoàn không thuốc lá

- Xây dựng kế hoạch, tổ chức triển khai các hoạt động động truyền thông PC THTL lồng ghép với các hoạt động của chi Đoàn theo mục tiêu, kế hoạch tháng, năm đã xây dựng, cam kết với Đoàn cấp trên và chương trình
- Nắm vững tình hình tư tưởng, khó khăn của các thành viên, tìm cách tháo gỡ hoặc phản ánh kịp thời với các cơ quan chức năng có thẩm quyền để giải quyết.
- Tuyên truyền vận động sự ủng hộ nguồn lực từ những nhà hảo tâm, các tổ chức xã hội khác đóng trên địa bàn hoặc đơn vị
- Xây dựng cơ chế phối hợp giữa Chi đoàn không thuốc lá với cơ quan chuyên môn, chính quyền và các tổ chức xã hội khác tại địa phương, đơn vị.
- Quản lý, sử dụng nguồn lực (kinh phí, tài liệu, trang thiết bị truyền thông...) theo đúng mục đích, quy định của chi đoàn và chương trình.
- Định kỳ sinh hoạt lãnh đạo chi đoàn, rút kinh nghiệm các hoạt động và kiến nghị, đề xuất các biện pháp can thiệp mới để duy trì, phát triển Chi đoàn vững mạnh

3.2 Nhiệm vụ của cấp Trung ương:

- Trung tâm Giáo dục Dân số – Sức khỏe – Môi trường - Trung ương Đoàn là đơn vị thường trực cho Ban Bí thư Trung ương Đoàn, tham mưu chỉ đạo xây dựng, tổ chức triển khai và đánh giá hiệu quả mô hình Chi đoàn không thuốc lá trong hệ thống Đoàn cả nước.
- Thường xuyên phối hợp với Chương trình Quốc gia phòng chống tác hại thuốc lá để có định hướng đúng cũng như phản ánh kịp thời các khó khăn, thuận lợi khi triển khai mô hình trong hệ thống Đoàn.

3.3 Nhiệm vụ cấp Tỉnh:

- Ban PC THTL tỉnh/thành đoàn xây dựng kế hoạch chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức thực hiện và giám sát hỗ trợ kỹ thuật định kỳ (3 tháng/1 lần) mô hình Chi đoàn không thuốc lá trong tỉnh
- Phối hợp với cấp Trung ương và cơ quan chuyên môn tổ chức các lớp tập

huấn, hội thảo chia sẻ kinh nghiệm và nâng cao kiến thức, kỹ năng cho cán bộ lãnh đạo các Chi đoàn không thuốc lá ở xã/phường/đơn vị.

- Đầu mối cung cấp tài liệu truyền thông và trang thiết bị của chương trình nếu có.

3.4 Nhiệm vụ cấp Huyện

- Ban PC THPTL quận/huyện Đoàn là đầu mối quản lý trực tiếp, theo dõi chỉ đạo việc tổ chức triển khai hoạt động xây dựng mô hình Chi đoàn không thuốc lá tại cấp cơ sở

- Định kỳ giám sát và viết báo cáo giám sát hoạt động của các chi đoàn cơ sở gửi lên Ban chỉ đạo PC THPTL Đoàn tỉnh/ thành phố theo quy định.

3.5 Nhiệm vụ cấp cơ sở (Phường/xã/đơn vị)

- Phối hợp với chính quyền địa phương, đơn vị, tuyên truyền vận động xây dựng phong trào PC THPTL và xây dựng mô hình chi đoàn không thuốc lá tại địa phương, đơn vị.

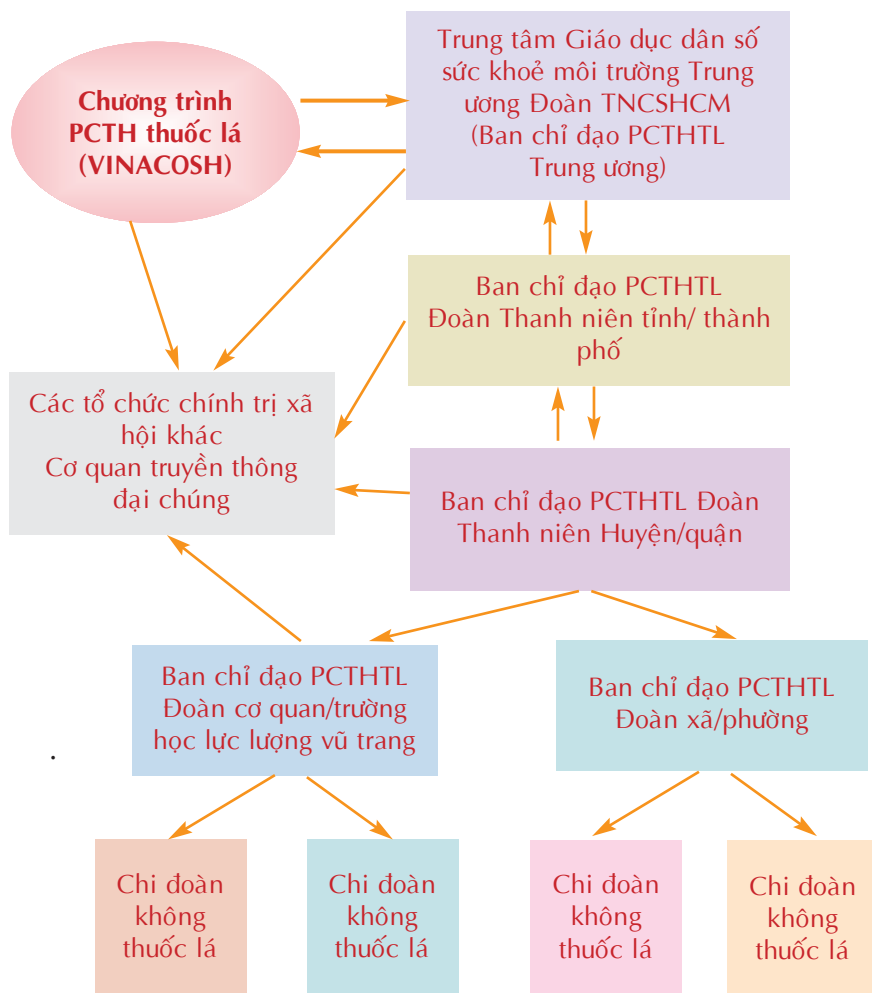
- Bí thư Đoàn xã/phường/đơn vị là đầu mối phối hợp với Chính quyền và các ban ngành, tổ chức xã hội hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện các hoạt động PC THPTL theo kế hoạch của các Chi đoàn không thuốc lá

- Hàng tháng có kế hoạch phối hợp với Phòng văn hoá, trạm y tế của xã/phường/đơn vị, định kỳ phát các nội dung PC THPTL trên hệ thống loa và tham gia sinh hoạt với từng Chi đoàn để có thể hỗ trợ các Chi đoàn kiến thức, kỹ năng PC THPTL.

- Định kỳ phối hợp với chính quyền địa phương, đơn vị, các tổ chức xã hội khác và lãnh đạo Chi đoàn không thuốc lá đánh giá tình hình thực hiện các hoạt động và cam kết của các đoàn viên; Kêu gọi nguồn lực từ địa phương, đơn vị để động viên kịp thời các đoàn viên có thành tích và duy trì các hoạt động của mô hình; Tổng hợp báo cáo hoạt động của các Chi đoàn không thuốc lá gửi chính quyền địa phương, đơn vị và Ban chỉ đạo PC THPTL Đoàn quận/huyện.

MẠNG LƯỚI HOẠT ĐỘNG PCTHTL THEO HỆ THỐNG ĐOÀN

PHẦN IV

MỘT SỐ KỸ NĂNG CƠ BẢN TRONG TRUYỀN THÔNG PHÒNG CHỐNG TÁC HẠI THUỐC LÁ

I. Hình thức truyền thông

Tùy theo điều kiện, chủ đề, thời gian mà lãnh đạo Chi đoàn không thuốc lá quyết định lựa chọn hình thức truyền thông phù hợp, hấp dẫn và hiệu quả như:

- + Thuyết trình kết hợp với đối thoại, giải đáp.
- + Thảo luận nhóm kết hợp với đóng vai tư vấn.
- + Tổ chức các buổi giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm giữa các đoàn viên, giữa các nhà chuyên môn với các đoàn viên, thanh niên
- + Tổ chức các cuộc thi giữa các Chi đoàn, hái hoa dân chủ...
- + Tổ chức tham quan mô hình, học tập gương đoàn viên bỏ thuốc, cai nghiện thuốc thành công.

II. Các kỹ năng truyền thông phòng chống tác hại thuốc lá

1. Kỹ năng chung

Biết phân công nhiệm vụ cụ thể và bố trí nhân lực phù hợp trong các hoạt động PC THTL, để phát huy hết khả năng của các đoàn viên thực hiện hiệu quả các hoạt động PC THTL của Chi đoàn

Có kỹ năng điều hành các hoạt động truyền thông (sinh hoạt lồng ghép, thảo luận nhóm, diễn đàn, giao lưu, tư vấn) của Chi đoàn theo đúng chương trình, kế hoạch đã xây dựng

Có khả năng điều chỉnh kế hoạch cho phù hợp với tình hình thực tế.

2. Kỹ năng lồng ghép chương trình PCTHTL với các chương trình, hoạt động khác của tổ chức Đoàn cơ sở

- Đưa nội dung phòng chống tác hại thuốc lá gắn với nội dung công tác của Chi đoàn và các chương trình chăm sóc sức khỏe sinh sản, vệ sinh môi trường, thanh niên lập nghiệp, phát triển kinh tế...

- Đưa nội dung phòng chống tác hại thuốc lá vào các buổi mít tinh, hội họp, tập huấn mạng lưới cán bộ đoàn.

- Lồng ghép nội dung phòng chống tác hại thuốc lá vào các mô hình tập hợp đoàn viên sẵn có của tổ chức đoàn như: câu lạc bộ tiền hôn nhân, câu lạc bộ gia đình trẻ, đội thanh niên tình nguyện, đội thanh niên xung kích, đội kỹ năng sống...

* Khi đưa nội dung PC THTL lồng ghép với các vấn đề khác cần có sự phân tích cụ thể tác hại của thuốc lá đối với sức khỏe của đoàn viên, thanh niên và sự liên quan với vấn đề đang lồng ghép.

Ví dụ: Chủ đề buổi sinh hoạt là lồng ghép phòng chống tác hại thuốc lá với chương trình thanh niên lập nghiệp.

Tuyên truyền viên (TTV) cần liên hệ và giải thích rõ:

“Thuốc lá là nguyên nhân của nhiều loại bệnh nguy hiểm đối với sức khỏe con người và tương lai hạnh phúc của mỗi đoàn viên, không những thế số tiền chi cho thuốc lá có thể hỗ trợ bạn học nghề, mua sắm vật dụng hành nghề, giúp bạn thành đạt hơn trong sự nghiệp và con đường lập thân, lập nghiệp của bạn sẽ rộng mở...”

3. Kỹ năng thực hiện 1 số hoạt động truyền thông PCTHTL thường làm

3.1 Điều hành một buổi sinh hoạt lồng ghép nội dung PC THTL với sinh hoạt định kỳ của Đoàn thanh niên.

- Tiếp đón đại biểu, báo cáo viên nếu có
- Giới thiệu đại biểu và các thành viên trong Chi đoàn
- Thông báo nội dung sinh hoạt thường kỳ của Chi đoàn và chủ đề PC THTL sẽ được lồng ghép .
- Trình bày nội dung sinh hoạt thường kỳ của Chi đoàn rồi chuyển tiếp sang chủ đề PC THTL
- Nêu câu hỏi thảo luận từng phần (đơn giản, dễ hiểu, dễ trả lời, bám vào nội dung, chủ đề và tình hình thực hiện công tác PC THTL của Chi đoàn)
- Gợi ý cách trả lời câu hỏi nếu thấy không khí sinh hoạt trầm lắng hoặc mọi người chưa rõ.
- Động viên mọi người tích cực phát biểu, trao đổi kinh nghiệm, nêu gương người tốt việc tốt, tạo không khí vui vẻ, hứng thú và tin tưởng lẫn nhau.
- Kết luận từng phần thảo luận và thống nhất các hành vi PC THTL cần thực hiện
- Trong chương trình sinh hoạt cần xen kẽ các tiết mục văn nghệ, trò chơi... để buổi sinh hoạt vui vẻ, hấp dẫn.
- Kết thúc buổi sinh hoạt, cần tóm tắt các nội dung chính từng phần, thông báo chủ đề, thời gian của buổi sinh hoạt kỳ sau và cảm ơn các đoàn viên đã tới sinh hoạt.

3.2 Thực hiện tư vấn PC THTL

Đối với một số trường hợp đoàn viên gặp nhiều khó khăn khi bỏ thuốc, bạn có thể tranh thủ tư vấn cho họ vào những lúc rảnh rỗi và tiến hành theo các bước:

- Tiếp xúc niềm nở, chú ý tới đoàn viên, tạo mối quan hệ thân thiện
- Hỏi thăm tình hình của đoàn viên bằng những câu hỏi ngắn gọn, dễ hiểu
- Ân cần hướng dẫn những điều mà bạn mong muốn đoàn viên thực hiện.
- Nhắc nài giúp đỡ, giải thích cho đoàn viên để họ tự lựa chọn quyết định
- Giảm áp lực căng thẳng của đoàn viên bằng cách nói rõ mọi điều, động viên họ đưa ra câu hỏi và giải thích rõ để họ yên tâm
- Giải thích ích lợi của việc gặp lại bạn, bất kỳ lúc nào mà họ thấy cần.

** Những hành vi khi tư vấn nên tránh*

+ Nhìn chăm chăm vào người được tư vấn và không nói gì.

- + Giải thích quá nhiều, không dễ cho đối tượng trình bày.
- + Biểu hiện sốt ruột, mệt mỏi, vội vã nói cho qua chuyện

3.3 Thảo luận nhóm PC THTL

Cần chuẩn bị tốt cho buổi thảo luận nhóm như: xác định chủ đề, thu thập thông tin liên quan tới chủ đề tại địa phương, đơn vị, tài liệu truyền thông và một số câu hỏi xung quanh chủ đề thảo luận

Tiến hành thảo luận theo các bước:

- + Nêu chủ đề thảo luận
- + Tìm hiểu kinh nghiệm của các thành viên về chủ đề thảo luận (đã biết gì, đã làm gì, kết quả ra sao, động viên những ý kiến hay, không chê bai những gì chưa biết, chưa làm đúng)
- + Bổ sung thông tin đầy đủ, chính xác thông qua các ví dụ thực tế của các đoàn viên trong chi đoàn và địa phương
- + Tìm hiểu xem các thành viên có khó khăn gì khi thực hiện các hành vi tích cực, nếu có hãy cùng trao đổi, chia sẻ và tìm cách giải quyết.
- + Tóm tắt các điểm chính thảo luận và cố gắng đạt được cam kết thực hiện các hành vi tích cực về PC THTL

Một số điểm cần lưu ý khi dẫn dắt một buổi thảo luận nhóm

- + Tạo bầu không khí cởi mở, thân mật
- + Lấy ý kiến của tất cả các thành viên trong nhóm
- + Tôn trọng ý kiến của tất cả các thành viên trong nhóm
- + Yêu cầu từng thành viên nói một, không ai lấn át ai.

PHẦN V

PHỤ LỤC

Phụ lục 1

ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
BAN CHẤP HÀNH ĐOÀN

Chi đoàn

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

....., ngày tháng năm

CAM KẾT THI ĐUA XÂY DỰNG CHI ĐOÀN KHÔNG THUỐC LÁ

Thuốc lá là nguyên nhân của nhiều loại bệnh nguy hiểm đối với sức khỏe con người. Không những thế hút thuốc còn gây ra những tổn hại rất lớn về kinh tế, xã hội và môi trường sống

Nhận thức sâu sắc về tính chất và tác hại nghiêm trọng của việc hút thuốc lá, là thành viên trong Chi đoàn không thuốc lá.....tôi xung phong, tình nguyện đi đầu trong phong trào hành động “*Vì một môi trường không khói thuốc*”, cam kết xây dựng Chi đoàn không thuốc lá với mục tiêu :

1. Tham gia đầy đủ các hoạt động PC THT của Chi đoàn đã xây dựng
2. Gương mẫu trong phong trào “ Nói không với thuốc lá” như: không bắt đầu hút thuốc, thực hiện bỏ thuốc, cai nghiện thuốc.
3. Vận động người thân, bạn bè thực hiện không hút thuốc trong nhà, nơi công cộng và tiến tới bỏ thuốc, cai nghiện thuốc lá. Mỗi thành viên quyết tâm thuyết phục được ít nhất 01 người thân, bạn bè bỏ thuốc lá/ năm
5. Cam kết thực hiện đúng quy định không sử dụng thuốc lá trong lễ hội , cuộc vui gia đình, đám cưới, đám ma.

Là đoàn viên của Chi đoàn không thuốc lá, xin cam kết thực hiện nghiêm túc các mục tiêu đã đề ra.

ĐOÀN VIÊN CHI ĐOÀN KHÔNG THUỐC LÁ

Ký tên

Phụ lục 2:

HƯỚNG DẪN TỔ CHỨC LỄ PHÁT ĐỘNG PCTHTL VÀ ĐĂNG KÝ CAM KẾT XÂY DỰNG CHI ĐOÀN KHÔNG THUỐC LÁ

1. Cần có một buổi họp trù bị thảo luận và thống nhất việc xây dựng Chi đoàn cam kết không thuốc lá:

- Nêu các lý do và nhu cầu cần thiết xây dựng Chi đoàn cam kết không sử dụng thuốc lá trên địa bàn của xã/ phường/ đơn vị.
- Dự thảo nội quy, quy chế sinh hoạt của chi đoàn không thuốc lá (quyền lợi và trách nhiệm khi tham gia)
- Dự kiến phân công lãnh đạo Chi đoàn không thuốc lá, ngày tổ chức lễ phát động PC THTL và đăng ký cam kết.

2. Tổ chức lễ Phát động PC THTL và đăng ký cam kết

- Nên phối hợp với các tổ chức xã hội khác của địa phương, đơn vị (Hội phụ nữ, Hội nông dân) và cán bộ văn hoá xã/ phường
- Cần chuẩn bị một số khẩu hiệu, băngzôn, panô chào mừng buổi lễ phát động và đăng ký
- Cần phân công cụ thể trong lãnh đạo Chi đoàn: người giới thiệu chương trình, đại biểu, người điều hành buổi lễ, theo trình tự:
 - + Mở đầu buổi lễ là một số tiết mục văn nghệ “cây nhà lá vườn”
 - + Người giới thiệu nói rõ mục đích buổi lễ
 - + Giới thiệu đại biểu
 - + Phát động phong trào PC THTL và đọc quyết định xây dựng Chi đoàn cam kết không thuốc lá.
 - + Lần lượt các đoàn viên đăng ký cam kết thực hiện tốt các hành vi PCTHTL và bày tỏ nguyện vọng được tham gia xây dựng Chi đoàn không thuốc lá.
 - + Lãnh đạo Chi đoàn phát cho mỗi đoàn viên 1 mẫu phiếu điều tra (phụ lục 3) và hướng dẫn các đoàn viên cách điền phiếu.

- + Lãnh đạo Chi đoàn đọc quy chế hoạt động và biểu quyết thông qua
- + Lãnh đạo Đảng, chính quyền cơ sở phát biểu, động viên....
- + Lãnh đạo Chi đoàn cảm ơn những ý kiến chỉ đạo, động viên của lãnh đạo chính quyền và cam kết sẽ triển khai tốt các hoạt động PCTHTL tại địa phương. Cảm ơn các vị khách quý đã tới dự và kết thúc buổi lễ phát động.
- Sau lễ phát động, mời các đoàn viên ở lại để thảo luận thông qua nội dung và lịch sinh hoạt. Cảm ơn các đoàn viên và mời họ tham dự đông đủ vào kỳ họp tới.
- Lãnh đạo Chi đoàn không thuốc lá và ban tổ chức, hội ý rút kinh nghiệm những vấn đề đã làm tốt và những việc cần rút kinh nghiệm trong buổi lễ phát động, đăng ký cam kết không hút thuốc.

Phụ lục 3**TRUNG ƯƠNG ĐOÀN
TNCSHCM****CHƯƠNG TRÌNH PHÒNG CHỐNG TÁC HẠI
THUỐC LÁ****PHIẾU KHẢO SÁT TÌNH TRẠNG HÚT THUỐC LÁ,
THUỐC LÀO***(Xin Anh/ Chị vui lòng trả lời một số câu hỏi sau)***Phần thông tin chung**

- a. Tuổi: ☐☐ Giới : Nam ☐ Nữ ☐
- b. Nghề nghiệp:.....
- c. Trình độ văn hoá: (Ghi cụ thể lớp mấy)
- Tiểu học ☐
 - Phổ thông cơ sở ☐
 - Phổ thông trung học ☐
 - Đại học/trên đại học ☐
- d. Tình trạng hôn nhân: Chưa có gia đình ☐ Có gia đình ☐
- e. Địa chỉ: Chi đoàn

Phần phòng chống tác hại thuốc lá

1. Trong vòng 6 tháng gần đây Anh/ Chị có hút thuốc lá không?
có ☐ không ☐
2. Anh/ Chị hút bao nhiêu điếu một ngày? số điếu ☐☐
3. Anh chị hút thuốc lá được bao lâu?.....(ghi cụ thể số năm, tháng)
4. Nguyên nhân dẫn đến sự bắt đầu hút thuốc của anh/ chị là gì?
- Do buồn chán ☐
 - Do bắt chước bạn bè ☐
 - Do ý thích cá nhân ☐
- Khác (ghi cụ thể).....
5. Anh/chị đã bỏ thuốc chưa?.....
- Thời gian từ khi bỏ đến nay?.....(ghi cụ thể số tháng/năm bỏ thuốc)

6. Lý do anh/chị quyết định bỏ thuốc
- Sợ ảnh hưởng đến sức khỏe bản thân ☐
 - Sợ ảnh hưởng đến sức khỏe người xung quanh ☐
 - Bạn bè đồng nghiệp khuyên ☐
 - Cam kết với chi đoàn thanh niên ☐
 - Lý do khác (ghi cụ thể)..... ☐
7. Theo anh/chị hút thuốc lá gây ra những bệnh gì cho cả người hút và người hít phải khói thuốc ?
- Ung thư phổi ☐
 - Bệnh tim mạch ☐
 - Cao huyết áp ☐
 - Không ảnh hưởng gì ☐
 - Bệnh khác:..... ☐
8. Anh/ chị có ý kiến gì về quy định không mời thuốc trong lễ hội, đám cưới, đám ma
- Đồng ý ☐
 - Không đồng ý ☐
 - Không có ý kiến gì ☐
- Ý kiến khác (ghi cụ thể)
9. Anh/chị làm gì khi gặp người hút thuốc trong nhà, phòng họp, nơi công cộng
- yêu cầu dập thuốc ☐
 - Yêu cầu người hút ra ngoài ☐
 - Bỏ ra chỗ khác để tránh hít phải khói thuốc ☐
 - Không có ý kiến gì ☐
 - Khác (ghi cụ thể)..... ☐
10. Anh/Chị thường nhận được thông tin về PC THTL từ đâu?
- Qua loa đài địa phương ☐
 - Truyền hình TƯ, tỉnh, huyện ☐
 - Từ Chi đoàn thanh niên ☐
 - Cán bộ y tế, phụ nữ , nông dân ☐
 - Sách, báo, tờ rơi, áp phích, panô ☐
 - Nếu có thì là những thông tin gì? ☐
-
-

ĐIỀU TRA VIÊN

(Ký tên)

Phụ lục 4

TRUNG ƯƠNG ĐOÀN
TNCSCM

CHƯƠNG TRÌNH PHÒNG CHỐNG TÁC HẠI
THUỐC LÁ

Hà nội, ngàythángnăm.....

MẪU BÁO CÁO KẾT QUẢ ĐIỀU TRA, KHẢO SÁT TÌNH HÌNH HÚT THUỐC LÁ, THUỐC LÀO

1. Mục tiêu điều tra, khảo sát:

2. Phương pháp điều tra, khảo sát:

3. Kết quả điều tra, khảo sát:

- + Tỷ lệ đoàn viên trong chi đoàn có kiến thức đúng, đầy đủ về tác hại thuốc lá, thuốc lào
- + Thái độ của các đoàn viên về quy định cấm hút thuốc lá trong lễ hội, đám cưới, đám ma và nơi công cộng.
- + Tỷ lệ đoàn viên hiện nay còn hút thuốc, nghiện thuốc
- + Tỷ lệ hút mới
- + Nguyên nhân chủ yếu dẫn đến hút thuốc lá của đoàn viên, thanh niên
- + Tỷ lệ đoàn viên thực hiện không hút thuốc lá trong lễ hội, đám cưới, đám ma, nơi công cộng và trong nhà ở.
- + Tỷ lệ đoàn viên đã bỏ thuốc , cai nghiện thuốc thành công
- + Những hoạt động phòng chống tác hại thuốc lá đã được triển khai trong Chi đoàn trong thời gian qua

4. Bàn luận:

5. Khuyến nghị:

NGƯỜI VIẾT BÁO CÁO

Phụ lục 5:**MẪU XÂY DỰNG KẾ HOẠCH HOẠT ĐỘNG PC THTL**

Chi đoàn.....Quận/ Huyện/ Đơn vị.....
Tỉnh/ Thành phố.....

Từ kết quả điều tra, xác định mục tiêu và các hoạt động cần triển khai, sắp xếp các hoạt động sao cho phù hợp với hoạt động của tổ chức Đoàn và có sự phát triển bổ sung cho nhau từ khi bắt đầu đến khi kết thúc một cách logic, hợp lý theo bảng sau:

Mục tiêu/ Hoạt động	Thời gian bắt đầu/kết thúc	Địa điểm	Người chủ trì/phối hợp	Kinh phí	Kết quả dự kiến
Mục tiêu1: Tăng 20% so với năm 2005 tỷ lệ hội viên trong chi hội có kiến thức đúng, đầy đủ về tác hại thuốc lá với sức khỏe, kinh tế và môi trường của từng gia đình hội viên và cộng đồng					
Hoạt động 1: Sinh hoạt lồng ghép định kỳ 1tháng/1lần về các chủ đề THTL và kỹ năng từ bỏ thuốc lá,	19h30-21h30(Thứ 6/ tuần 2 / hàng tháng	Văn phòng đoàn trường	Bí thư Nguyễn Văn X/CB trạm y tế/chuyên gia từ Ban chỉ đạo PCTHTL cấp trên	Tuỳ theo khả năng huy động được kinh phí của chi đoàn	95% hội viên nói lại đúng, THTL,thuốc lảo và kỹ năng từ bỏ thuốc lá
Hoạt động 2: Tổ chức thi tìm hiểu về PC THTL, giữa các chi đoàn	Quý 3/ 2006	Hội trường UBND phường	Ban chỉ đạo PCTHTL Đoàn thanh niên/dội xung kích Đoàn thanh niên/chính quyền địa phương	Tuỳ theo khả năng huy động được kinh phí của chi đoàn	90% đoàn viên nhận được giải thưởng
Mục tiêu 2					
Hoạt động 1					
Hoạt động 2					

Phụ lục 6:

MẪU THEO DÕI HOẠT ĐỘNG CỦA CHI ĐOÀN KHÔNG THUỐC LÁ

Chi đoàn:Quận/ Huyện/ Đơn vị.....
Tỉnh/ Thành phố.....

Thời gian	Địa điểm	Số người tham gia	Người chủ trì/phối hợp	Nội dung hoạt động (ghi các nội dung chính)	Sự tham gia của lãnh đạo địa phương/ Chi đoàn thanh niên cấp trên
19.30 ngày 12/1/07	Văn phòng đoàn	30	Lãnh đạo chi đoàn không thuốc lá/nhóm xung kích	- Thảo luận về các tác hại thuốc lá với sức khỏe, kinh tế, môi trường - Trao đổi kinh nghiệm nói "không" với thuốc lá, cai nghiện thuốc lá, thuốc lào	Có / không(Nếu có ghi rõ tên, chức danh)

(Nếu có ghi rõ tên, chức danh)
Người theo dõi các hoạt động

Phụ lục 7:

**TRUNG ƯƠNG ĐOÀN
TNCSHCM**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Ngàythángnăm

**MẪU BÁO CÁO KẾT QUẢ CÔNG TÁC
PHÒNG CHỐNG TÁC HẠI THUỐC LÁ
(Tháng...../Quý...../Năm.....)**

Chi đoàn.....quận/huyện/đơn vị.....

Tỉnh/thành phố.....

I- THÔNG TIN CHUNG.

Nêu tóm tắt bối cảnh chung và những yếu tố tác động đến việc triển khai chương trình PC THTL và kế hoạch hoạt động đã xây dựng.

II- KẾT QUẢ THỰC HIỆN CÁC HOẠT ĐỘNG.

1. Khái quát chung các hoạt động của Chi đoàn
2. Các kết quả hoạt động cụ thể về phòng chống tác hại thuốc lá:
 - Công tác tổ chức, thực hiện xây dựng mô hình Chi đoàn không thuốc lá
 - Công tác điều tra khảo sát
 - Công tác đào tạo, tập huấn
 - Các hoạt động truyền thông (số buổi, số đoàn viên tham gia; Kết quả đoàn viên trong Chi đoàn nâng cao được kiến thức, thay đổi thái độ và hành vi bỏ thuốc, cai nghiện thuốc, vận động người thân không hút thuốc, bỏ thuốc...)
 - Nhận định chung việc thực hiện cam kết của các đoàn viên trong Chi đoàn về các hành vi PC THTL

- Công tác kiểm tra, giám sát các hoạt động truyền thông (Số lượt, số người, kết quả giám sát...)

3. Các hoạt động phối hợp với chương trình PCTHTL của địa phương: Hỗ trợ ứng tuần lễ quốc gia không thuốc lá, ngày thế giới không hút thuốc lá, chiến dịch nói không với thuốc lá...

III- ĐÁNH GIÁ CHUNG VỀ TÌNH HÌNH THỰC HIỆN.

1. Đánh giá về tiến độ:.....

- Có hoàn thành các nội dung hoạt động theo kế hoạch không:.....

- Xu hướng tiến độ trong tháng/ quý/ năm:.....

2. Những khó khăn và thuận lợi trong quá trình thực hiện:.....

3. Những giải pháp đã áp dụng để tháo gỡ khó khăn:.....

IV- NHỮNG BÀI HỌC KINH NGHIỆM.

Những bài học kinh nghiệm rút ra từ các hoạt động của công tác Phòng chống tác hại thuốc lá của Chi đoàn

Ví dụ: công tác chuẩn bị, công tác tổ chức, công tác đào tạo, công tác tuyên truyền vận động.....

V- KIẾN NGHỊ:

.....
.....
.....

NGƯỜI VIẾT BÁO CÁO

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nghị quyết của chính phủ về chính sách quốc gia PC THTL giai đoạn 2000 - 2010
2. Các văn bản pháp quy về PC THTL ở Việt Nam
 - Chỉ thị số 278/CT ngày 3/8/1990 của Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng (nay là Thủ Tướng Chính Phủ) về việc cấm nhập khẩu và lưu thông thuốc lá điều của nước ngoài trên thị trường nước ta
 - Nghị định số 8/1998/NĐ-CP ngày 12/10/1998 của Chính phủ quy định chi tiết Luật thuế tiêu thụ đặc biệt. Nghị định này đã quy định khung thuế suất của thuốc lá từ 25% đến 65%
 - Chỉ thị số 13/CT-TTg ngày 12/05/1999 của Thủ tướng Chính phủ quy định về tổ chức sắp xếp ngành hàng thuốc lá.
 - Quyết định 175/1999- QĐ-TTg ngày 25/08/1999 của Thủ tướng Chính phủ quy định về dán tem thuốc lá sản xuất trong nước.
 - Pháp lệnh quảng cáo ban hành ngày 30/11/2001
 - Chỉ thị số 08/CT-BYT ngày 03/08/2001 của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định tăng cường hoạt động Phòng chống Tác hại Thuốc lá trong ngành y tế
 - Nghị định 76/2001/NĐ-CP ngày 22/10/2001 của Chính phủ quy định về sản xuất lưu thông thuốc lá
3. Một số công trình nghiên cứu về kiểm soát thuốc lá ở Việt Nam giai đoạn 1999- 2005
4. Giáo trình cơ bản về truyền thông giáo dục sức khỏe
5. Giáo trình tuyên truyền vận động, truyền thông thay đổi hành vi
6. Tài liệu hướng dẫn xây dựng cộng đồng dân cư không thuốc lá của chương trình PC THTL
7. Báo cáo đánh giá hiệu quả của các mô hình cộng đồng không thuốc lá của nhóm chuyên gia Tổ chức phát triển quốc tế Thụy Điển tháng 4/2006 và Biên bản hội thảo góp ý tài liệu hướng dẫn xây dựng cộng đồng không thuốc lá.

In 2.400 cuốn, khổ 15 x 21 cm, tại Công ty In & Văn hóa phẩm.

Số đăng ký kế hoạch xuất bản: 31-2007/CXB/19-142/VHTT.

In xong và nộp lưu chiểu Quý I/2007.